

Pacjent z otępieniem w gabinecie lekarza rodzinnego

Dominik Lewandowski

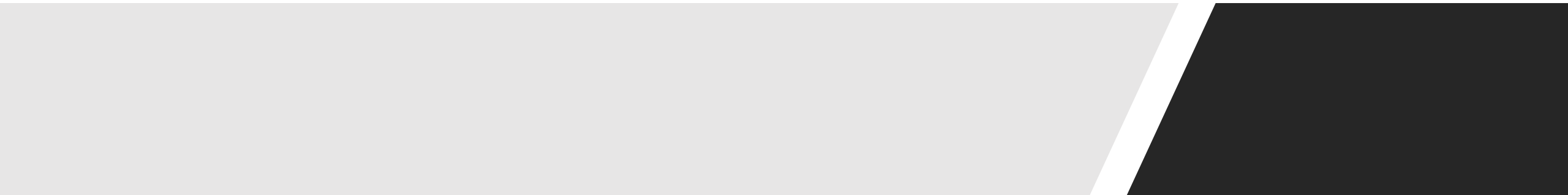

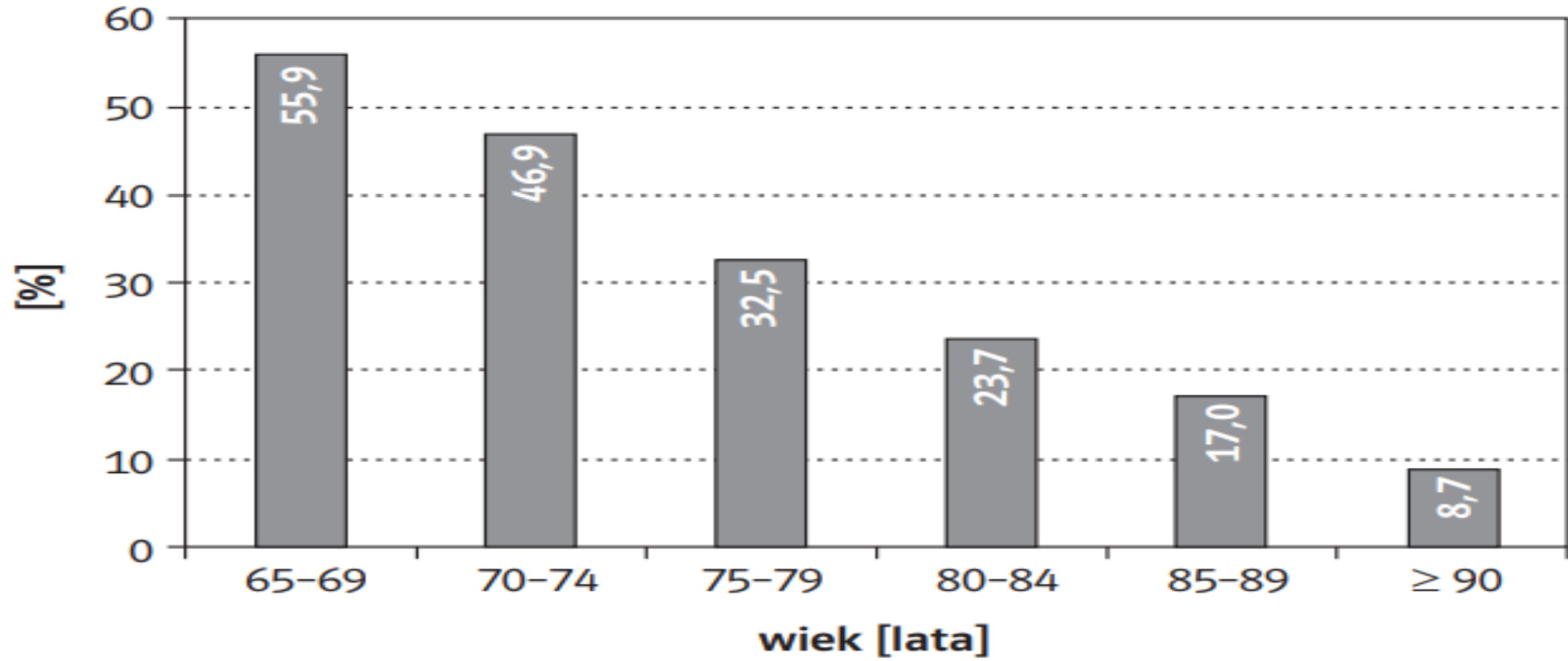
Otępienie (definicja WHO z 1992 roku) to **zespół objawów** spowodowanych chorobą mózgu, zazwyczaj o **przewlekłym charakterze** lub o **postępującym przebiegu**, objawiający się zaburzeniem licznych wyższych funkcji korowych, takich jak: **pamięć, myślenie, orientacja, rozumienie, liczenie, zdolność uczenia się, język i ocena.**

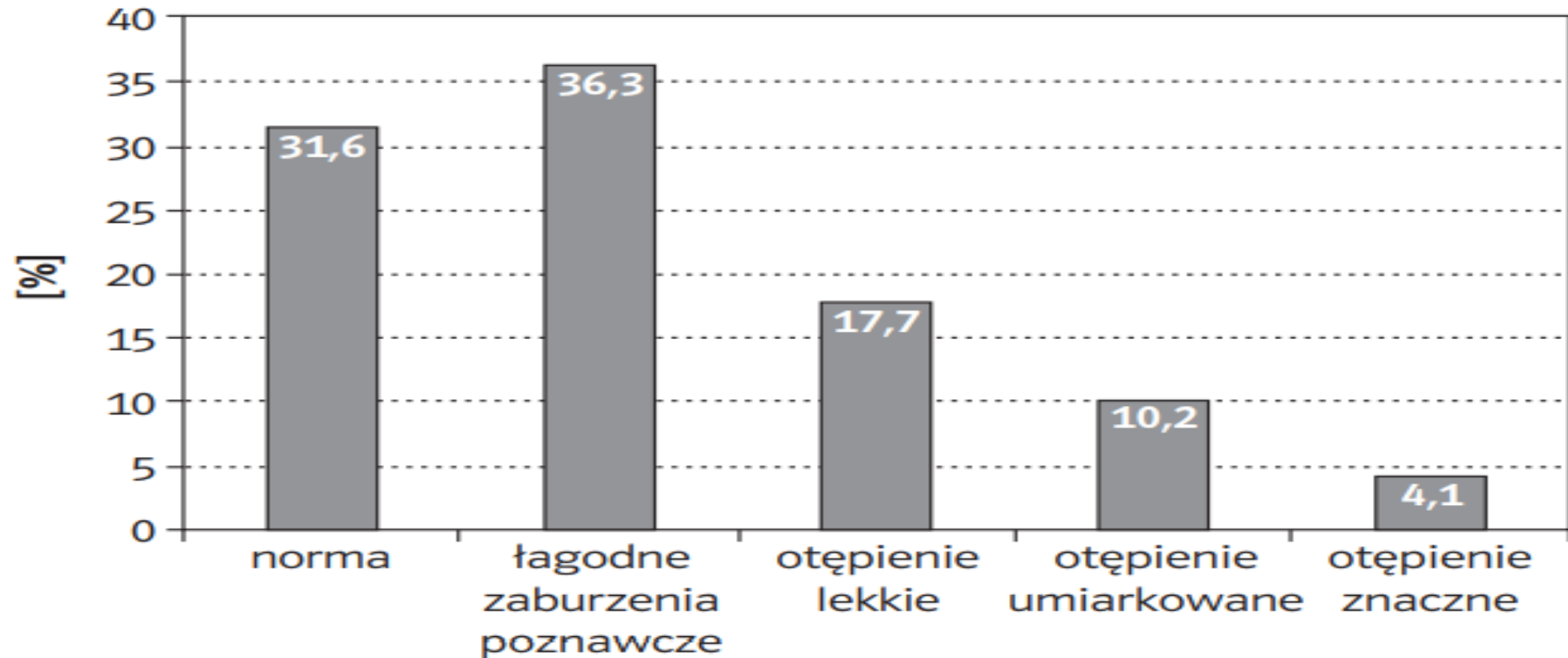
Opisywane objawy powinny się utrzymywać przez okres co najmniej **6 miesięcy.**

Występowanie prawidłowych funkcji poznawczych w różnych grupach wiekowych

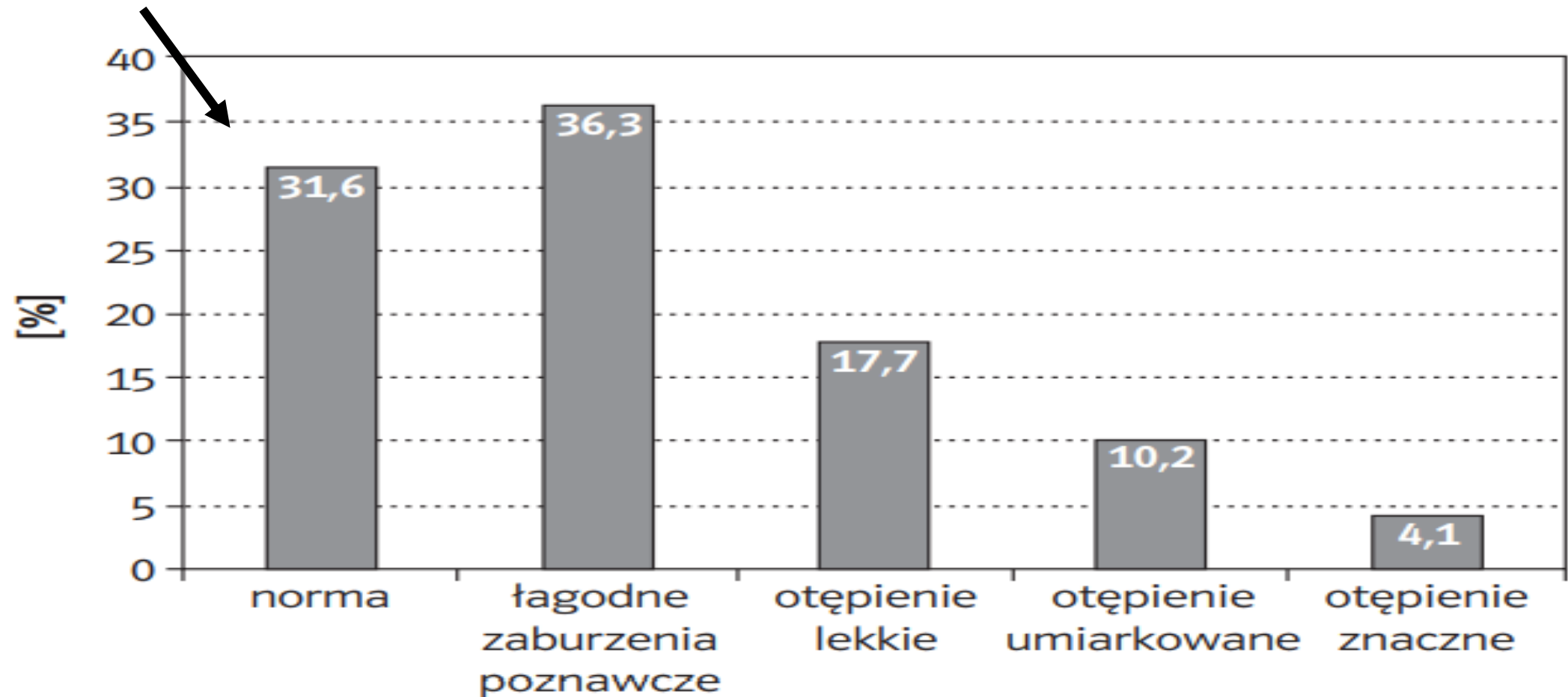

Częstość występowania zaburzeń funkcji poznawczych w populacji geriatrycznej

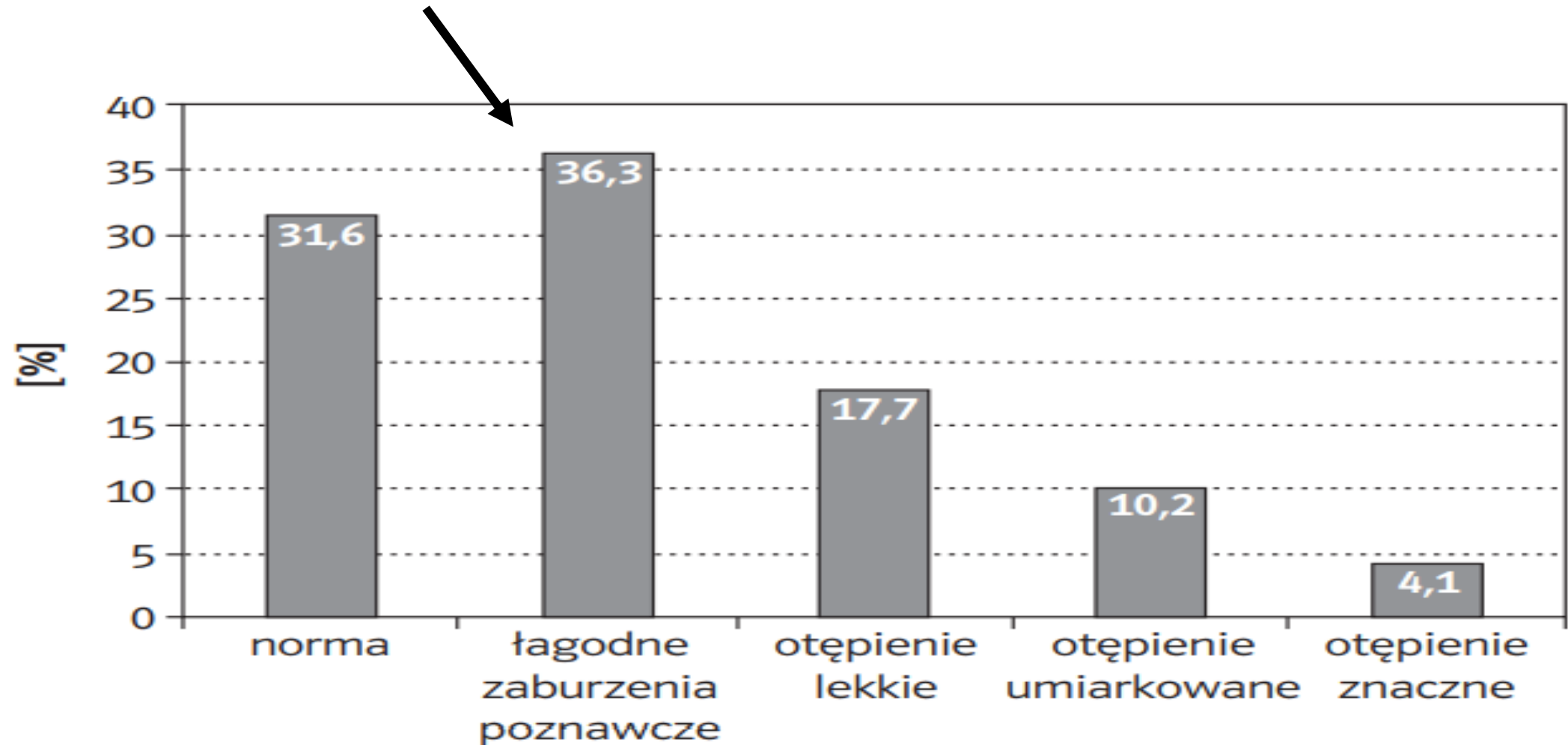
Badanie POLSENIOR

Częstość występowania zaburzeń funkcji poznawczych w populacji geriatrycznej

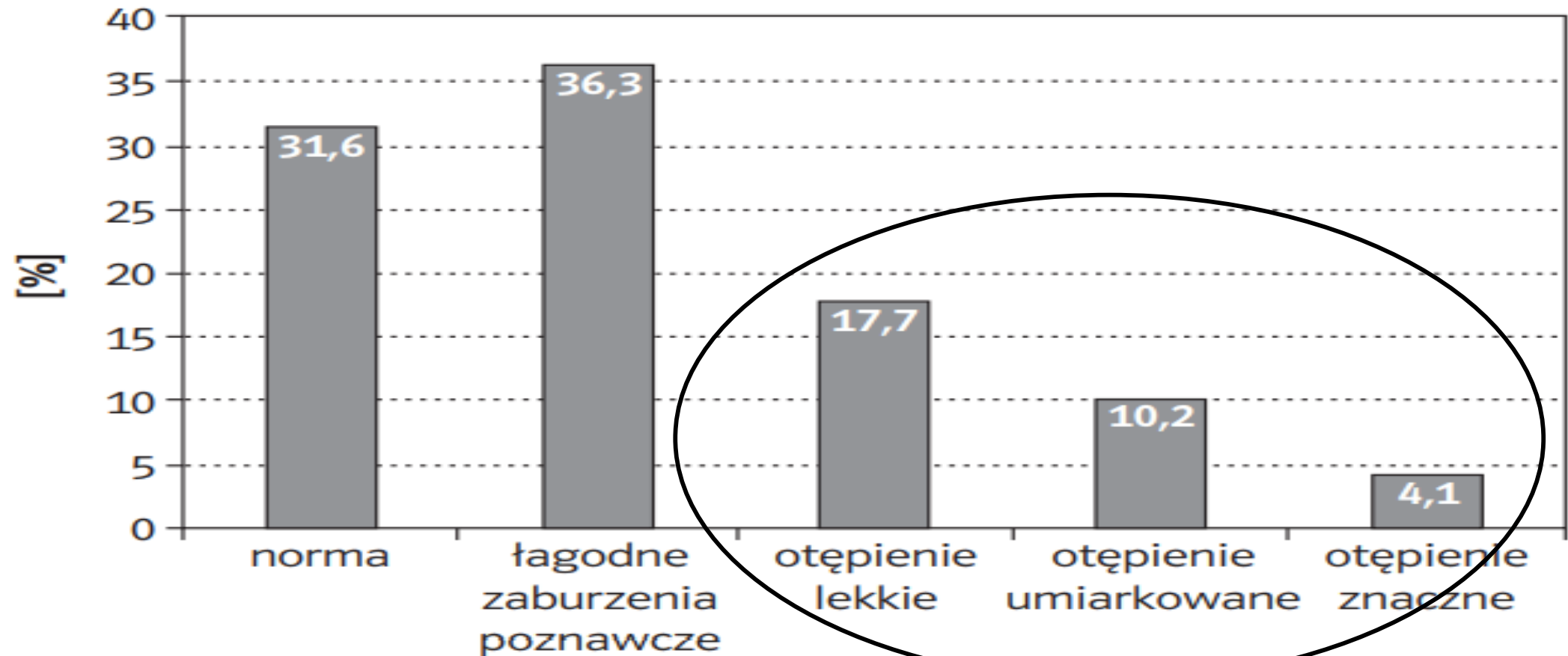
Badanie POLSENIOR

Częstość występowania zaburzeń funkcji poznawczych w populacji geriatrycznej

Badanie POLSENIOR

Częstość występowania zaburzeń funkcji poznawczych w populacji geriatrycznej

Badanie POLSENIOR

Choroba Alzheimera 70%

Otępienie z ciałami Lewy'ego 15%

Zaburzenia o podłożu naczyniowym 10%

Otępienie czołowo-skroniowe 5-10%

Pozostałe 5-10%

Przyczyny otępienia

Wywiad

Badanie fizykalne

Obiektywna ocena funkcji poznawczych

Podstawowe badania laboratoryjne

Badania dodatkowe

Badania neuroobrazowe

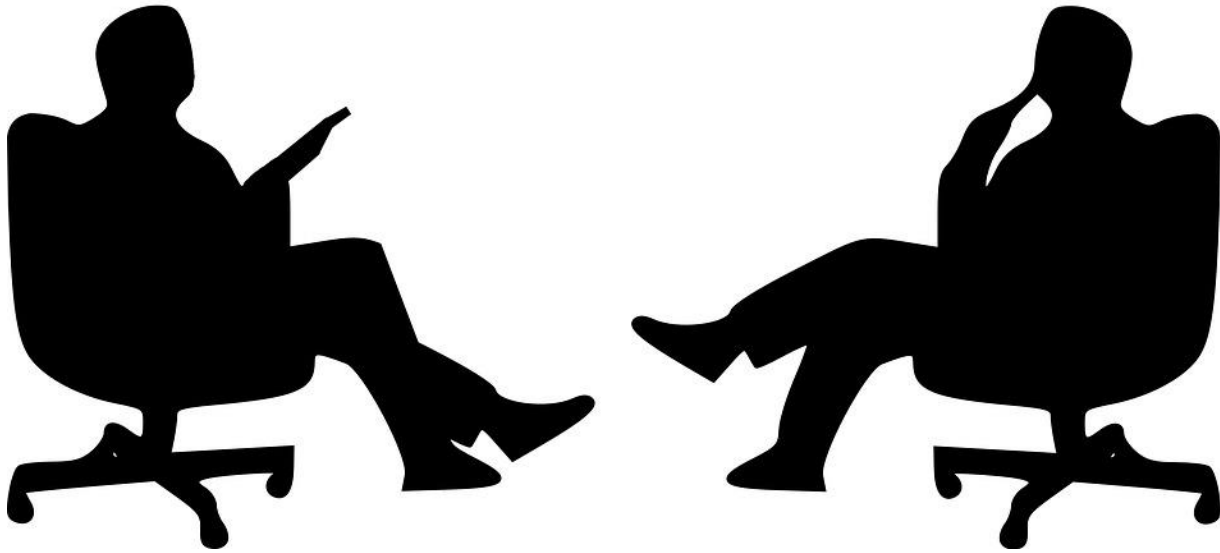

Pogłębione badanie neuropsychologiczne

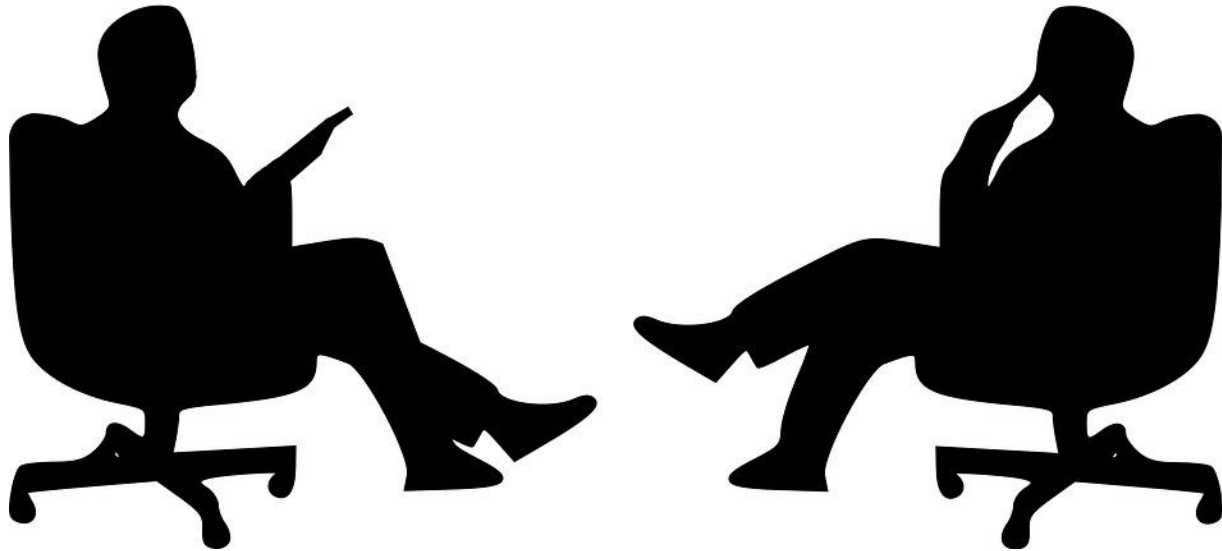
Diagnostyka pacjenta z zaburzeniami
funkcji poznawczych

Panie doktorze mam problemy z
pamięcią i...

Wywiad

Panie doktorze mam problemy z
pamięcią i...

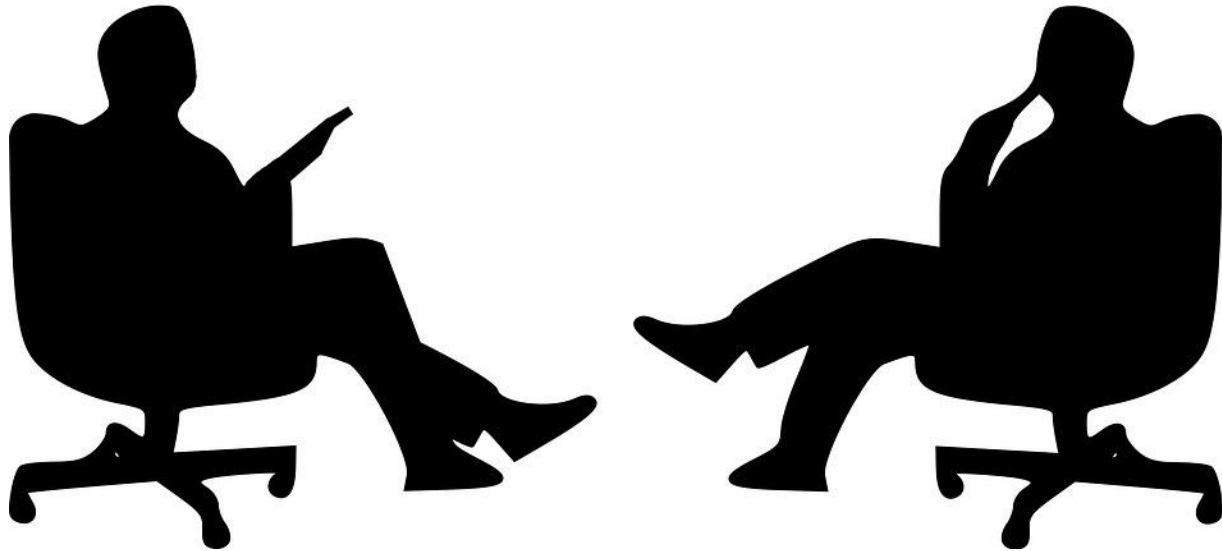

Na co zwrócić szczególną uwagę:

- Nieprawidłowości w nabywaniu i zapamiętywaniu nowego materiału
- Upośledzenie rozumienia i zdolności rozwiązywania sytuacji problemowych
- Zaburzenia funkcji wzrokowo przestrzennych
- Deficyty w zakresie funkcji językowych
- Zaburzenia osobowości, zachowania lub sposobu bycia

Wywiad

Panie doktorze mam problemy z
pamięcią i...

Elementy wywiadu:

- Początek objawów
- Czas trwania
- Narastanie zaburzeń w czasie
- Występowanie zaburzeń nastroju
- Związek z chorobami przewlekłymi, stosowanymi lekami
- Wpływ na codzienne funkcjonowanie

Wywiad

Panie doktorze mam problemy z
pamięcią i...

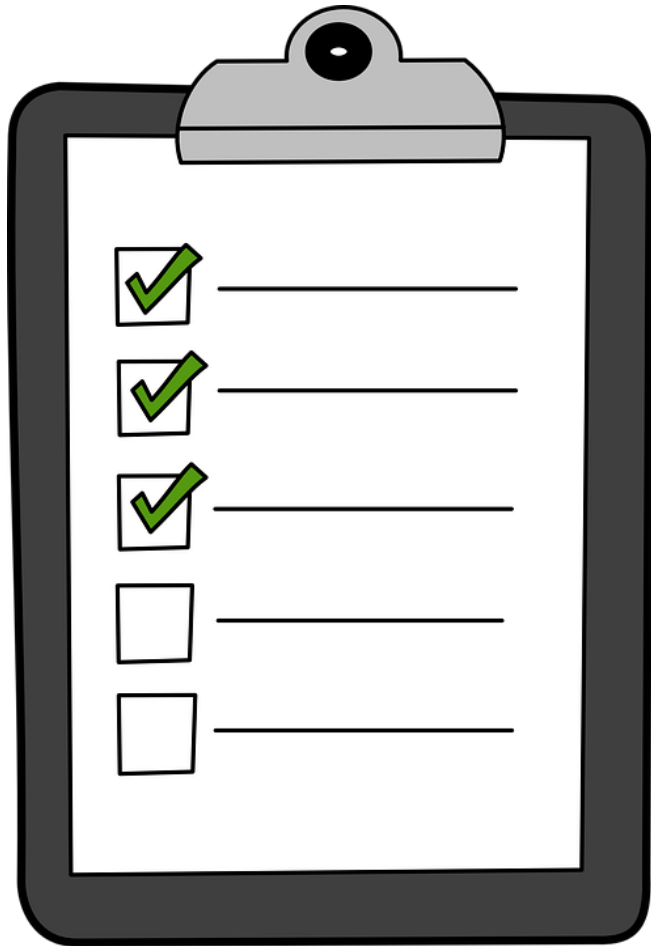
Wywiad

Elementy badania:

- Badanie internistyczne
- **Badanie neurologiczne**

Badanie fizykalnie

AMTS - skrócony test sprawności umysłowej

- ile ma pan lat?
- która jest godzina?
- adres który panu podam proszę powtórzyć oraz zapamiętać
- który mamy rok?
- jaki jest pana adres?
- kiedy się pan urodzi?
- w którym roku rozpoczęła się II WŚ?
- jak się nazywa prezydent?
- proszę policzyć wstak od 20
- proszę powtórzyć adres, który podałem

Obiektywna ocena funkcji poznawczych

Mini Mental State Examination - MMSE

1. Orientacja w czasie i miejscu

Orientacja w czasie

Jaki jest teraz rok?.....

Jaka jest teraz pora roku? .....

Jaki jest teraz miesiąc?.....

Jaka jest dzisiejsza data (którego dzisiaj mamy)?.....

Jaki jest dzisiaj dzień tygodnia? .....

Orientacja w miejscu

W jakim kraju się znajdujemy?.....

W jakim województwie się znajdujemy? .....

W jakim mieście się teraz znajdujemy? .....

Jak nazywa się miejsce, w którym się teraz znajdujemy? .....

Na którym piętrze się obecnie znajdujemy? .....

2. Zapamiętywanie

Wymienię teraz trzy słowa. Kiedy skończę, proszę, aby je Pan/Pani powtórzył(a). *Poniszsze słowa wypowiadamy wolno i wyraźnie (jedno słowo na sekundę).*

byk mur las

Proszę je zapamiętać, bo zapytam o nie powtórnice za kilka minut.

3. Uwaga i liczenie

Proszę odejmować kolejno od 100 po 7, aż powiem stop.

4. Przypominanie

Proszę wymienić trzy słowa, które Pan/Pani miał(a) wcześniej zapamiętać.

byk mur las

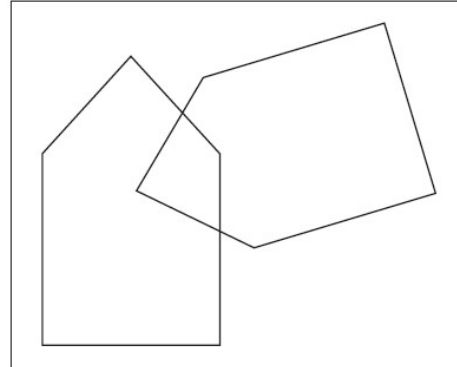
5. Funkcje językowe

Nazywanie

Prosimy o nazwanie dwóch przedmiotów, które kolejno pokazujemy badanemu (ołówek, zegarek).

Jak nazywa się ten przedmiot?.....

Jak nazywa się ten przedmiot?.....

PROSZĘ ZAMKNAĆ OCZY

Tabela. Skorygowany wynik MMSE – przelicznik wg Mungasa

Wiek (lata)	Liczba lat nauki					
	0	4	8	12	16	20
60	4	2	0	-1	-3	-5
65	4	3	1	0	-2	-4
70	5	3	1	0	-1	-3
75	6	4	2	0	-1	-3
80	6	5	3	1	0	-2
85	7	5	3	1	0	-1
90	8	6	4	2	0	-1

Obiektywna ocena funkcji poznawczych

"What's the opposite of 'Eureka!'?"

Badania podstawowe

Morfologia z rozmazem

Elektrolity (Na, K)

Kreatynina

Glukoza

Aminotransferazy (AlAT, AspAT)

TSH

Lipidogram

Opcjonalnie

Witamina B12

Kwas foliowy

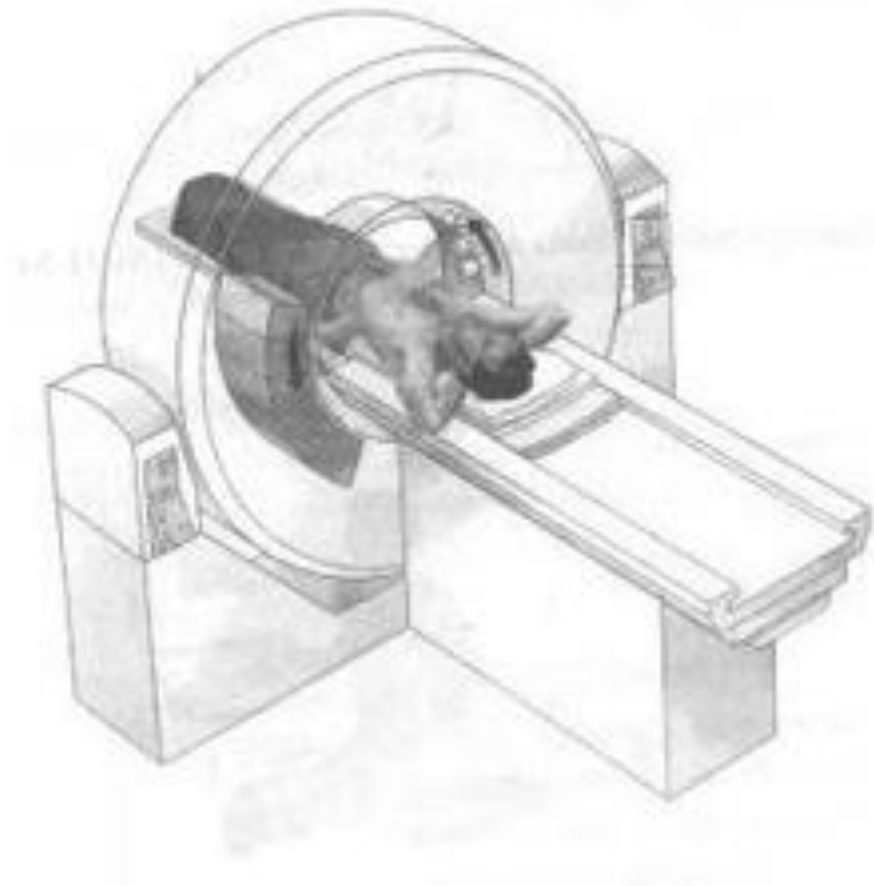
Badania laboratoryjne

Jakiego specjalistę wybrać?

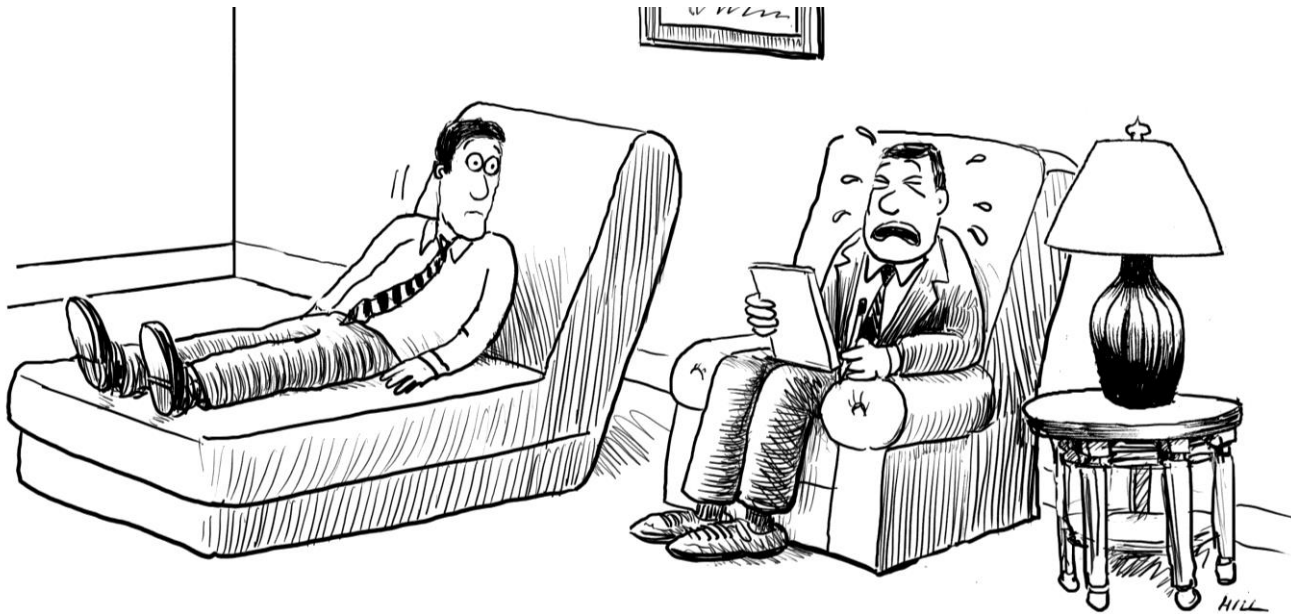
- Geriatra
- Psychiatry
- Neurolog

Konsultacja specjalisty

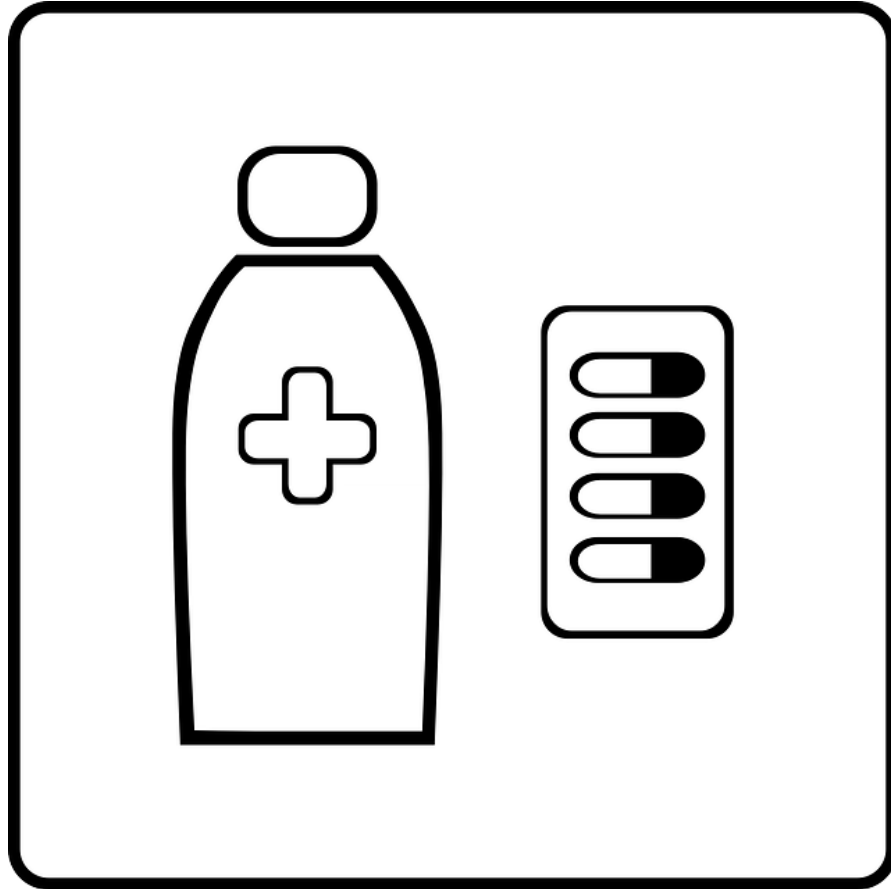
- Tomografia komputerowa

Badanie neuroobrazowe

- Obiektywizacja zaburzeń funkcji poznawczych
- Ocena nasilenia otępienia
- Ocena profilu deficytów poznawczych

Badanie neuropsychologiczne

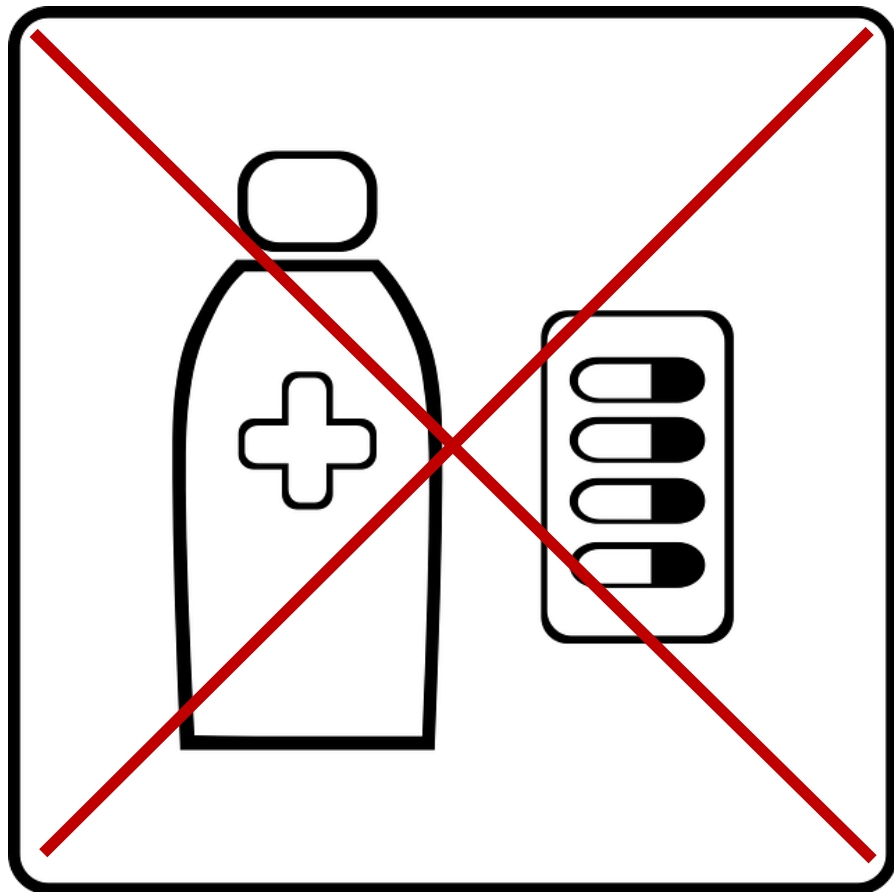
Inhibitory acetylocholinoestery

- Donepezil
- Rywastygmina

Antagonista receptora NMDA

- Memantyna

Farmakoterapia

Jak nie leczyć?

- Piracetam
- Winpocetyna

Farmakoterapia

Od czego zacząć?

- Obiektywna ocena
- Poszukiwanie przyczyny somatycznej
- Postępowanie nefarmakologiczne
- Farmakoterapia

Zaburzenia zachowania

Jaki lek wybrać?

- ~~Benzodwiazepiny~~
- Inhibitory cholinesterazy i/lub memantyna
- Leki przeciwpsychotyczne
- Leki przeciwdepresyjne
- Leki przeciwpadaczkowe

Zaburzenia zachowania

Dziękuję